

Notă informativă
privind tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare
furnizat de către S.A. „Apă-Canal Chișinău”, pentru anul 2017

Cuprins:

1. SUMAR EXECUTIV	1
1.1. Sistemul regulator aplicabil	1
1.2. Tipurile de servicii pentru care este propusă aprobarea tarifelor și aprobările premergătoare	1
1.3. Formula de calcul a tarifelor	2
1.4. Nivelul tarifelor	3
2. CHELTUIELILE DE BAZĂ	3
3. CHELTUIELILE DE AMORTIZARE A IMOBILIZĂRILOR	5
4. CHELTUIELILE PENTRU ENERGIA ELECTRICĂ	6
5. CHELTUIELILE PRIVIND TAXA PENTRU APĂ	8
6. CHELTUIELILE PRIVIND TVA ATRIBUIT LA CHELTUIELI	9
7. CHELTUIELILE ALTE IMPOZITE ȘI TAXE	10
8. CHELTUIELILE FONDUL DE RULMENT	10
9. RENTABILITATEA	10
10. VOLUMELE SERVICIILOR	11
11. DEVIERILE FINANCIARE	11
12. LISTA ANEXELOR	11

1. SUMAR EXECUTIV

1.1. Sistemul regulator aplicabil

- Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013, în vigoare din 14.09.2014;
- Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin HANRE nr. 741/2014, în vigoare din 13.02.2015 (în continuare Metodologia);
- Regulamentul cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă, aprobată prin HANRE nr. 180/2016, în vigoare din 15.07.2016.

1.2. Tipurile de servicii pentru care este propusă aprobarea tarifelor și aprobările premergătoare

Solicitarea de aprobare a tarifelor vizează serviciile stipulate la pct. 14 lit. a), 14 lit. b) liniuța unu și 14 lit. c) din Metodologie, după cum urmează:

- a) tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;
- b) tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă potabilă;
- c) tarifele pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate.

Tarifal pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă la punctele de ieșire din rețelele interne de apă ale blocurilor locative (în apartamente), prevăzut la pct. 14 lit. b) liniuța doi din Metodologie nu au fost determinate din motivul lipsei informațiilor tehnice și unei baze legale certe pentru efectuarea calculului.

Având în vedere, că cheltuielile de bază pentru primul an din ciclul tarifar 2015-2019 au fost aprobate în luna februarie 2017, tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pentru anii 2015 și 2016 nu au fost calculate. Respectiv, întru determinarea și

inclusiunea în tarifele anului 2017 a devierilor financiare, a fost efectuat și calculul tarifelor pentru anii 2015-2016.

Aprobările obținute de la ANRE, necesare pentru determinarea tarifelor sunt după cum urmează:

- HANRE nr. 41/2017 din 10.02.2017 Privind aprobarea cheltuielilor de bază pentru S.A. „Apă-Canal Chișinău” aferente serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate;
- HANRE nr. 12/2017 din 16.01.2017 Cu privire la aprobarea valorii consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemul public de alimentare cu apă al titularului de licență S.A. „Apă-Canal Chișinău” pentru anul 2016;
- HANRE nr. 28/2017 din 27.01.2017 Cu privire la aprobarea valorii consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemul public de alimentare cu apă al titularului de licență S.A. „Apă-Canal Chișinău” pentru anul 2017;

De asemenea, a fost aprobat Planul de investiții pentru anul 2016, prin următoarea hotărâre:

- HANRE nr. 265/2016 din 22.10.2016 Cu privire la aprobarea Planului de investiții al titularului de licență S.A. „Apă-Canal Chișinău” pentru anul 2016.

Planul de investiții pentru anul 2017 se află în proces de examinare la ANRE.

1.3. Formula de calcul a tarifelor

Tarifele pentru fiecare an separat au fost determinate după următoarea formulă generală:

$$T_n = \frac{\text{Venit reglementat}_n}{\text{Volum servicii}_n} = \frac{C_n + R_n + DVP_{n-1}}{\text{Volum servicii}_n} \quad (1)$$

$$C_n = CAI_n + CM_n + CEE_n + CP_n + CIE_n + CD_n + CA_n + AC_n \quad (2)$$

$$AC_n = TA_n + TVAC_n + T_n + FR_n \quad (3)$$

$$FR_n = \frac{\alpha}{365} \times (CM + CEE + CP + CIE + CD + CA + TA + TVAC + T) \times Rd \quad (4)$$

Unde:

T – Tarifele pentru serviciile propuse aprobării: TSAP, TSAT, TSC;

n – Anul din ciclul tarifar de 5 ani 2015-2019;

C – Cheltuielile necesare pentru activitatea operatorului;

R – Rentabilitatea;

DVP – Devierile tarifare pentru perioada precedentă (n-1);

CM, CP, CIE, CD, CA – Cheltuieli de bază, quantumul cărora este aprobat pentru I-ul an din ciclul tarifar, iar pentru anii 2-5 se determină prin actualizare, conform formulelor prevăzute în Metodologie. Acestea includ cheltuielile materiale (CM), cheltuielile cu personalul (CP), cheltuielile de întreținere și exploatare (CIE), cheltuielile de distribuție (CD) și cheltuielile administrative (CA);

CAI, CEE, AC – Cheltuielile pentru amortizarea imobilizărilor (CAI), pentru energia electrică (CEE) și alte cheltuieli operaționale (AC), care sunt justificate separat, pentru fiecare an din ciclul tarifar.

TA – Taxa pentru apă plătită la bugetele publice locale;

TVAC – Taxa pentru valoarea adăugată atribuită la cheltuieli, proporțional veniturilor scutite de TVA, conform prevederilor Codului Fiscal;

T – Alte taxe, impozite și plăți justificate;

FR – Fondul de rulment.

α – 10 zile;

Rd – rata medie pe sistemul bancar, publicată de Banca Națională a Moldovei, la creditele noi bancare acordate persoanelor juridice în anul „n”, în monedă națională, persoane juridice, pe un termen de până la 12 luni.

1.4. Nivelul tarifelor

Tarifele medii pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pentru anii 2015-2016, folosite pentru determinarea devierilor financiare pentru tariful anului 2017, și tarifele medii propuse pentru anul 2017 constituie după cum urmează:

	SAP	SAT	SAP+SAT	SC	Total AC	SAP+SC
Tarife în vigoare (aprobat diferențiat în a. 2009, medie recalculată la volumele medii 2014-2016)	8,99	6,69	8,91	3,16	12,08	12,15
consumatori casnici	8,06	x	x	1,13	x	9,19
consumatori noncasnici	12,70	6,69	x	10,26	x	22,96
Proiect tarife 2017	10,29	8,20	10,22	4,42	14,64	14,71
consumatori casnici	9,36	x	x	2,39	x	11,75
consumatori noncasnici	14,00	8,20	x	11,52	x	25,52
Majorare absolută 2017/2009	+1,30	+1,51	+1,31	+1,26	+2,56	+2,56
consumatori casnici	+1,30	x	x	+1,26	x	+2,56
consumatori noncasnici	+1,30	+1,51	x	+1,26	x	+2,56
Majorare relativă 2017/2009	+14,5%	+22,6%	+14,7%	+39,9%	+21,2%	+21,1%
consumatori casnici	+16,2%	x	x	+111,2%	x	+27,9%
consumatori noncasnici	+10,3%	+22,6%	x	+12,3%	x	+11,1%

Aplicarea tarifelor propuse pentru anul 2017 va permite asigurarea următoarelor venituri:

Specificare	UM	Venituri estimate pentru anul 2017, cu aplicarea tarifelor în vigoare, aprobate în anul 2009 (volume medii 2014-2016)					Tarife propuse pentru anul 2017 (tarife unice pt toți consumatorii, volume medii 2014-2016)						
		SAP	SAT	SAP+ SAT	SC	Total AC	SAP +SC	SAP	SAT	SAP+ SAT	SC	Total AC	SAP +SC
Total venituri	mil. lei	383,1	9,4	392,4	126,3	518,8	509,4	438,4	11,5	449,9	176,4	626,3	614,8
incl. consumatori casnici	mil. lei	274,9	x	274,9	35,1	310,0	310,0	350,8	x	350,8	137,1	487,9	487,9
alți consumatori	mil. lei	108,1	9,4	117,5	91,2	208,8	199,4	87,6	11,5	99,1	39,3	138,4	126,9

2. CHELTUIELILE DE BAZĂ

În scopul determinării cheltuielilor de bază pentru anii 2 și 3 (2016 și 2017), au fost folosite formulele prevăzute de Metodologie, după cum urmează:

$$CM_n = CM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + 0,5\Delta LR_n + 0,5\Delta NC_n)] \quad (5)$$

$$CP_n = CP_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + 0,5\Delta LR_n + 0,5\Delta NC_n)] \quad (6)$$

$$CIE_n = CIE_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + K \times 0,5\Delta LR_n)] \quad (7)$$

$$CD_n = CD_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + 0,5\Delta NC_n)] \quad (8)$$

$$CD_n = CD_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + 0,5\Delta NC_n)] \quad (9)$$

$$CD_n = CD_0 \times \prod_{i=1}^n (1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \quad (10)$$

$$\Delta LR_n = \frac{LR_n - LR_{n-1}}{LR_{n-1}} \quad (11)$$

$$\Delta NC_n = \frac{NC_n - NC_{n-1}}{NC_{n-1}} \quad (12)$$

Indicele prețurilor de consum efectiv înregistrat în anul 2016 a constituit 1,064, iar cel prognozat pentru anul 2017, conform informațiilor publicate de către Ministerul Economiei, constituie 1,055.

Factorul creșterii lungimii rețelelor (LR) a fost aplicat pentru anul 2 (2016) în cuantumul egal cu coeficientul de creștere efectivă a lungimii rețelelor pentru anul 1 (2015), iar pentru anul 3 (2017) – egal cu coeficientul de creștere efectivă a lungimii rețelelor pentru anul 2 (2016).

Anul	2015	2016	2017
Perioada tarifară (n)	n=1	n=2	n=3
ΔLR pt aducțiuni de apă brută de la captaje și rețele de apă potabilă, km		0,012	0,007
ΔLR pt rețele de apă tehnologică, km		-	-
ΔLR pt rețele de canalizare, km		0,014	0,002
Lungimea rețelelor (LR) la sfârșitul perioadei, km	3 012,6	3 027,2	-
Apeducte, km	1 910,3	1 923,0	
- aducțiuni de apă brută de la captaje și rețele de apă potabilă, km	1 866,1	1 878,8	
- rețele de apă tehnologică, km	44,2	44,2	
Canalizări, km	1 102,4	1 104,2	
Creșterea lungimii rețelelor	+38,47	+14,54	-
Aducțiuni de apă brută de la captaje și rețele de apă potabilă, km	+22,86	+12,69	
Rețele de apă tehnologică, km	-	-	
Rețele de canalizare, km	+15,61	+1,85	

Factorul creșterii numărului de consumatori (NC) a fost aplicat pentru anul 2 (2016) în cuantumul egal cu coeficientul de creștere efectivă a lungimii rețelelor pentru anul 1 (2015), iar pentru anul 3 (2017) – egal cu coeficientul de creștere efectivă a lungimii rețelelor pentru anul 2 (2016).

Anul	2015	2016	2017
Perioada tarifară (n)	n=1	n=2	n=3
ΔNC pt SAP		0,027	0,020
ΔNC pt SAT		-	-
ΔNC pt SC		0,010	-
Numărul total de consumatori SAP, SAT, apă brută și SC, la începutul perioadei	66 467	68 282	69 666
Consumatori SAP (cu excepția celor casnici din blocurile de locuințe)	66 395	68 210	69 598
Consumatori SAT	23	23	23
Consumatori Apă brută	12	12	12
Consumatori SC	40 042	40 452	40 457
Numărul total de consumatori SAP, SAT, SC, apă brută, la sfârșitul perioadei	68 282	69 666	
Consumatori SAP	68 210	69 598	
Consumatori SAT	23	23	
Consumatori Apă brută	12	12	
Consumatori SC	40 452	40 457	
Creșterea numărului de consumatori			
Consumatori SAP	+1 815	+1 388	
Consumatori SAT	-	-	
Consumatori Apă brută	-	-	
Consumatori SC	+410	+5	

Factorul K, egal cu raportul dintre CIE aferent rețelelor și CIE total a fost determinat pentru anul 1 (2015), utilizând valorile aprobate de către ANRE în calitate de cheltuieli de bază, și a fost aplicat în mod egal pentru anii 2 și 3 (2016 și 2017).

Tipul serviciului	SAP	SAT	SC	TOTAL
CIE total aprobate, aferente SAP, SAT, SC, lei	27 498 561	881 161	8 517 145	36 896 868
CIE aferent rețelelor de apă și de canalizare, lei	12 469 303	575 712	4 437 486	17 482 501
66 Lucrări de construcție, instalare și mentenanță pentru clădiri și instalații	9 091 018	294 555	1 602 482	10 988 056
- apeducte	9 083 914	294 383	x	9 378 297
- rețele de canalizare	x	x	1 600 156	1 600 156
- comune pt apeducte și canalizări	7 105	172	2 326	7 277
67 Servicii destinate sistemelor publice de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate	8 151 122	263 532	2 503 598	10 918 252
- apeducte	8 074 879	261 683	x	8 336 562
- rețele de canalizare	x	x	2 478 639	2 478 639
- comune pt apeducte și canalizări	76 243	1 849	24 959	78 092
68 Servicii de mentenanță a utilajelor industriale și instrumentelor	544 264	17 625	331 405	893 294
- apeducte	542 720	17 588	x	560 308
- rețele de canalizare	x	x	330 900	330 900
- comune pt apeducte și canalizări	1 543	37	505	1 581
Ajustările aplicate	-5 317 101			-5 317 101

lei

Tipul serviciului	SAP	SAT	SC	TOTAL
Volumele de apă 2015	42 190	1 367	x	43 557
Pondere	96,9%	3,1%	x	100,0%
Venituri 2015	377 260	9 147	123 501	386 406
Pondere	97,6%	2,4%	32,0%	100,0%
K - raportul dintre CIE aferent rețelelor și CIE total	0,453	0,653	0,521	

Pornind de la valoarea aprobată pentru anul 1 (2015), care în total a constituit 269,4 mil. lei, aplicând formulele și factorii menționați mai sus, au fost determinate cheltuielile de bază (CM, CP, CIE, CD și CA) pentru anul 2 și 3 (2016 și 2017), care în total constituie 287,5 mil. lei și, respectiv, 230 mil. lei. Majorarea totală pentru anul 2 față de cele aprobate pentru anul 1 constituie 6,7%, iar pentru anul 3 față de cele actualizate pentru anul 2 – 5,2%.

Anul	2015	2016	2017
Perioada tarifară (n)	n=1	n=2	n=3
Total cheltuieli de bază	269 447 151	287 476 321	302 559 787
SAP	186 186 278	199 022 987	210 132 879
SAT	5 239 465	5 506 678	5 748 972
SC	78 021 408	82 946 656	86 677 936
Cheltuielile materiale, CM	47 137 900	50 374 631	53 040 757
SAP	28 706 612	30 773 488	32 558 350
SAT	749 792	788 031	822 705
SC	17 681 496	18 813 112	19 659 702
Cheltuielile cu personalul, CP	172 801 806	184 782 850	194 776 631
SAP	120 701 832	129 392 363	136 897 120
SAT	3 375 828	3 547 995	3 704 107
SC	48 724 147	51 842 492	54 175 404
Cheltuielile de întreținere și exploatare, CIE	36 896 868	39 011 736	40 824 470
SAP	27 498 561	29 065 979	30 432 080
SAT	881 161	926 100	966 849
SC	8 517 145	9 019 657	9 425 542
Cheltuielile de distribuire, CD	7 501 517	7 937 480	8 312 042
SAP	5 520 023	5 840 184	6 120 513
SAT	138 293	145 346	151 742
SC	1 843 201	1 951 950	2 039 788
Cheltuielile administrative, CA	5 109 061	5 369 623	5 605 886
SAP	3 759 251	3 950 972	4 124 815
SAT	94 391	99 205	103 570
SC	1 255 418	1 319 445	1 377 500
Majorarea cheltuielilor de bază	-	+6,7%	+5,2%
Cheltuielile materiale, CM	-	+6,9%	+5,3%
Cheltuielile cu personalul, CP	-	+6,9%	+5,4%
Cheltuielile de întreținere și exploatare, CIE	-	+5,7%	+4,6%
Cheltuielile de distribuire, CD	-	+5,8%	+4,7%
Cheltuielile administrative, CA	-	+5,1%	+4,4%

3. CHELTUIELILE DE AMORTIZARE A IMOBILIZĂRILOR

Pentru tarifele anilor 2015-2016 au fost luate ca bază cheltuielile calculate de amortizare pentru activele nemateriale și mijloacele fixe conform datelor evidenței contabile, iar pentru anul 2017 – valoarea prognozată a cheltuielilor de amortizare pentru activele nemateriale și mijloacele fixe existente la situația din 31.12.2016.

În scopuri tarifare, au fost propuse doar mijloacele fixe având scop productiv, achiziționate sau construite pe cont propriu sau din împrumuturi rambursabile, precum și cele primite în contul majorării viitoare a capitalului social de la autoritatea publică locală, care este și acționar unic al întreprinderii. Nu au fost incluse cheltuielile de amortizare pentru activele primite cu titlu gratuit, altele decât cele primite de la Municipality Chișinău, precum și activele care nu au destinație productivă.

Ținând cont de faptul, că o parte din mijloacele fixe achiziționate sau construite în cadrul proiectului investițional implementat în anii 1997-2002 au avut finanțare mixtă, cea mai mare parte fiind mijloace proprii și împrumuturi rambursabile, iar alta constituind alocații bugetare, partea cheltuielilor de amortizare de 18,52% aferentă subvențiilor autorităților publice a fost exclusă din valoarea totală a cheltuielilor propuse spre examinare. Suma ajustărilor respective constituie 706,6 mii lei anual, inclusiv prognozate pentru anul 2017.

Conform rezultatelor controlului activităților licențiate pentru anii 2013-2015, efectuat de către ANRE în anul 2016, precum și urmare a discuțiilor cu responsabilii ANRE, avem înțelegerea abordării ANRE, conform căreia, în scopuri tarifare nu sunt acceptate cheltuielile de amortizare pentru activele primite cu titlu gratuit. Respectiv, în calcule au fost evidențiate cheltuielile de amortizare pentru activele primite de la Municipality Chișinău în contul majorării viitoare a capitalului social, având în vedere că până finalizarea emisiunii suplimentare de acțiuni, statutul acestora nu poate fi nici „cu titlu gratuit”, dar nici „depus în calitate de aport la capitalul social”.

Acestea nu au fost excluse din start, în special din cauza, că pentru moment, statutul acestora nu este unul cert, iar pe de altă parte, pentru renovarea sau, la uzarea completă, înlocuirea acestora, în tarife urmează a fi prevăzute mijloacele corespunzătoare, drept cheltuieli de amortizare și rentabilitate.

Tab.: Cheltuielile de amortizare a imobilizărilor, conform datelor Operatorului și sumele neacceptate de către ANRE

mii lei

	Efectiv 2014	Efectiv 2015	Efectiv 2016	Proгноza 2017
Cheltuieli conform evidenței contabile				
Active nemateriale	283,8	200,5	318,7	290,0
Propuse de către Operator în calculul tarifelor	283,8	200,5	248,2	238,7
Neincluse de către Operator în calculul tarifelor	-	-	70,5	51,3
Mijloace fixe	64 038,0	65 670,9	70 023,8	68 257,9
Propuse de către Operator în calculul tarifelor	57 440,9	58 670,6	63 121,0	61 188,8
Neincluse de către Operator în calculul tarifelor	6 597,1	7 000,3	6 902,9	7 069,1
TOTAL	64 321,8	65 871,4	70 342,5	68 547,9
Propuse de către Operator în calculul tarifelor	57 724,7	58 871,1	63 369,1	61 427,5
Neincluse de către Operator în calculul tarifelor	6 597,1	7 000,3	6 973,4	7 120,5
Ajustări pt MF cu cotă de subvenționare a AP				
Mijloace fixe	-706,5	-706,5	-706,8	-706,6
Propuse de către Operator în calculul tarifelor	-706,5	-706,5	-706,8	-706,6
Cheltuielile admise în scopuri tarifare, incluse în repartizarea pe tipuri de activități				
Active nemateriale	283,8	200,5	248,2	238,7
Mijloace fixe	56 734,5	57 964,1	62 414,1	60 482,1
TOTAL	57 018,2	58 164,6	62 662,3	60 720,8
Valoarea cheltuielilor propuse de către operator, neacceptate conform prevederilor Metodologiei tarifare *				
Active nemateriale	-	-	-1,0	-1,7
Mijloace fixe	-5 221,3	-6 358,8	-6 728,9	-6 705,3
TOTAL	-5 221,3	-6 358,8	-6 729,9	-6 707,0
Cheltuielile admise în scopuri tarifare, incluse în repartizarea pe tipuri de activități *				
Active nemateriale	283,8	200,5	247,2	237,0
Mijloace fixe	51 513,1	51 605,3	55 685,2	53 776,8
TOTAL	51 796,9	51 805,8	55 932,4	54 013,9

În scopul determinării cheltuielilor de amortizare pe tipuri de activități, a fost stabilită apartenența fiecărui inventar la o anumită activitate sau grup de activități, după care a fost efectuată repartizarea finală, ținând cont de prevederilor Metodologiei, privind repartizarea cheltuielilor comune proporțional cifrei de afaceri și, în cazul serviciilor de alimentare cu apă potabilă, tehnologică și brută, proporțional volumelor furnizate.

Tabelele cu calcule sunt incluse în anexele CAI.1, 2, 3 și 4.

4. CHELTUIELILE PENTRU ENERGIA ELECTRICĂ

Cheltuielile pentru energia electrică au fost determinate pentru fiecare loc de consum și pe fiecare tip de activitate, separat.

Totodată, consumurile de energie electrică au fost divizate pe:

- consum **variabil** de energie electrică **activă** pe obiective ale sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate (**apă și canalizare**);
- consum **constant** de energie electrică **activă** pe obiective ale sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate (**apă și canalizare**);
- consum **constant** de energie electrică **activă** pentru **alte destinații**;

- consum **constant** de energie electrică **reactivă** pe obiective ale sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate (**apă și canalizare**);
- consum **constant** de energie electrică **reactivă** pentru **alte destinații**.

Consumul variabil, dar și cel constant, de energie electrică activă pe obiective ale sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate a fost divizat după cum urmează:

1	Pe sistemul de alimentare cu apă
1.1	Captarea apei
1.1.1	Captarea apei de suprafață
1.1.2	Captarea apei din foraje
1.2	Tratarea apei
1.2.1	Tratarea apei de suprafață - Chișinău - Vadul lui Vodă
1.2.2	Tratarea apei din foraje
1.3	Tratarea repetată la cișmele (str. Trandafirilor)
1.4	Pomparea apei
2	Pe sistemul de canalizare
2.1	Pomparea apelor uzate
2.2	Epurarea apelor uzate

Totodată, s-a ținut cont de nivelul de tensiune al energiei electrice la bornele de intrare. În anii 2014-2016, ponderea energiei electrice cu U 6/10kV a fost în medie de 94,5%, iar cu U 0,4kV – 5,5%.

Ca bază, au fost folosite informațiile privind consumul efectiv înregistrat, conform contoarelor de evidență ale furnizorilor și interne ale Operatorului, precum și volumele pompate/tratate, pentru anii 2014-2016. Consumul de energie electrică corespunde facturilor emise de către „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL (GNFFE), de la care este achiziționată 99,95% din totalul de energie electrică achiziționată (fără a ține cont de energia electrică produsă de sine stătător). Întru asigurarea posibilității de verificare directă și evitare a erorilor de recalcul, perioada luată în calcul este egală cu cea pentru care GNFFE a emis facturi. De regulă, pentru luna ianuarie acestea cuprind intervalul 22 decembrie anul n-1 – 21 ianuarie anul n. Respectiv, perioada luată în calcul la determinarea în scopuri tarifare a consumului de energie electrică este 22 decembrie anul n-1 – 21 decembrie anul n.

Consumurile constante și variabile au fost determinate după cum urmează:

Tip de consum	Tarif 2015	Tarif 2016	Tarif 2017
EEA variabil pe alimentarea cu apă	Volum – efectiv '15 Cons.specif. – efectiv '15 Cons.total – efectiv '15	Volum regl. = V furnizat efectiv '16 + normativ CTP '16 Cons.specif. = efectiv '16 Cons.total = Volum regl. x Cons specific	Volum regl. = V furnizat mediu '14-16 + normativ CTP '16 Cons.specif. = mediu '14-16 Cons.total = Volum regl. x Cons specific
EEA variabil pe canalizarea și epurarea apelor uzate	Volum – efectiv '15 Cons.specif. – efectiv '15 Cons.total – efectiv '15	Volum – efectiv '16 Cons.specif. – efectiv '16 Cons.total – efectiv '16	Volum – mediu '14-16 Cons.specif. – mediu '14-16 Cons.total – mediu '14-16
EEA constant AC	Cons.total – efectiv '15	Cons.total – efectiv '16	Cons.total – mediu '14-16
EEA constant alte destinații	Cons.total – efectiv '15	Cons.total – efectiv '16	Cons.total – mediu '14-16
EER constant AC	Cons.total – efectiv '15	Cons.total – efectiv '16	Cons.total – mediu '14-16
EER constant alte destinații	Cons.total – efectiv '15	Cons.total – efectiv '16	Cons.total – mediu '14-16

Note:

AC – apă și canalizare

EEA – consum de energie electrică activă

EER – energie electrică reactivă

La **determinarea volumului total reglementat al apei captate** pentru anul 2016, a fost luat în calcul volumul de apă furnizat efectiv consumatorilor și volumul aprobat de către ANRE al CTP pentru anul 2016: 44 608 069 m³ + 22 374 711 m³ = 66 982 780 m³.

Însă, la **determinarea volumului total reglementat al apei captate** pentru anul 2017, a fost luat în calcul volumul mediu de apă furnizat consumatorilor în anii 2014-2016 și volumul aprobat de către ANRE al CTP 2016 și nu CTP 2017: 44 081 474 m³ + 22 374 711 m³ = 66 456 185 m³.

Opțiunea de a include în volumul reglementat al apei captate pentru anul 2017 a volumului CTP aprobat de către ANRE pentru anul 2016, în loc de cel aprobat pentru anul 2017, are la bază dezacordul cu abordarea ANRE, prin care, fără a avea o argumentare, CTP 2016 și CTP 2017 au fost aprobate în cuantum diferit, deși cunoscând deja situația reală pentru anul 2016 și faptul că în anul 2017 condițiile ar fi identice cu cele din anul 2016, lipsind careva investiții care ar putea avea ca efect reducerea acestor volume.

Impactul unei asemenea abordări neconsecvente din partea ANRE este excluderea din tarife a următorului consum și cheltuieli pentru energia electrică:

	UM	CTP16 aplicat pt tarife 2017	CTP17 aplicat pt tarife 2017	Devieri
Volumul normativ al CTP	m3	22 374 711	18 667 751	-3 706 960
Consum EE variabil pe apă	kWh	53 965 907	51 547 390	-2 418 517
CEE total în tarife	lei	141 477 216	137 129 602	-4 347 613

Totodată, din cauza că volumele normative ale CTP nu țin cont de nivelul efectiv al CTP și nu a fost prevăzută o perioadă de redresare a situației privind CTP, Operatorul nu va recupera prin tarife o mare parte din cheltuielile pe care le va suporta efectiv. O estimare a acestor pierderi este prezentată mai jos:

	Cheltuieli, lei						Devieri, lei		Devieri, %	
	Efectiv 2014	Efectiv 2015	Efectiv 2016	Tarife 2016	Tarife 2017	Progn'17 Q Efectiv '16	Tarif '16/ efectiv '16	Tarif '17/ Progn '17	Tarif '16/ efectiv '16	Tarif '17/ Progn '17
	mii lei									
CEE TOTAL	116 380,0	130 027,8	150 400,6	139 572,9	142 896,1	152 138,1	-10 827,7	-9 242,0	-7,2%	-6,1%
SAP directe	17 815,4	20 692,2	23 705,9	23 654,5	23 622,5	23 811,6	-51,4	-189,1	-0,2%	-0,8%
Comun pentru SAP, SAT și apă brută	65 268,3	72 462,0	86 482,2	75 705,9	76 700,6	87 365,6	-10 776,3	-10 665,0	-12,5%	-12,2%
SC directe	31 625,9	34 882,8	37 856,8	37 856,8	40 236,7	38 632,2	-	+1 604,4	-	+4,2%
ET directe	810,4	981,9	1 197,3	1 197,3	1 167,7	1 161,3	-	+6,4	-	+0,6%
Comune pt toate activit. - caract. auxiliar	539,9	623,5	705,0	705,0	708,0	706,8	-	+1,2	-	+0,2%
Comune pt toate activit. - distribuire	139,4	170,6	202,0	202,0	204,1	204,1	-	-	-	-
Comune pt toate activit. - administrative	148,7	182,0	215,4	215,4	217,7	217,7	-	-	-	-
Alte activități	32,0	32,9	36,1	36,1	39,0	39,0	-	-0,0	-	-0,1%

Deci, pentru anul 2016, devierile financiare vor fi limitate artificial cu 10,8 mil. lei, iar CEE pentru anul 2017 – cu 9,2 mil. lei (fără a ține cont de limitările suplimentare prin normativ CTP 2017 cu 3,7 mil. m3 sub nivelul CTP 2016). În total, în tarifele pentru anul 2017, la capitolul energie electrică, pierderile întreprinderii vor constitui, minimum, 20 mil. lei, din care 9,2 mil. lei – pierderi CEE în anul 2016, care urmează a fi recuperate prin devieri financiare.

5. CHELTUIELILE PRIVIND TAXA PENTRU APĂ

Cheltuielile privind Taxa pentru apă au fost determinate conform prevederilor Codului Fiscal, pornind de la volumul de apă captat, reglementat, diminuat cu volumul facilităților fiscale și aplicând cota în vigoare de 0,30 lei/m3.

Pentru anul 2016, volumul total captat reglementat a fost determinat ca sumă a volumului total de apă furnizat efectiv consumatorilor și a volumului CTP aprobat prin HANRE nr. 12/2017 din 16.01.2017, pentru anul 2016.

Pentru anul 2017, volumul total captat reglementat a fost determinat ca sumă a volumului mediu de apă furnizat efectiv consumatorilor în anii 2014-2016 și a volumului CTP aprobat prin HANRE nr. 12/2017 din 16.01.2017, pentru anul 2016.

Argumentarea opțiunii de a include în volumul reglementat al apei captate pentru anul 2017 a volumului CTP aprobat de către ANRE pentru anul 2016, în loc de cel aprobat pentru anul 2017, este expusă în capitolul CEE.

Impactul abordării neconsecvente a ANRE și al aprobării unui volum al CTP pentru anul 2017 mai mic cu 3,7 mil. m3 față de cel aprobat, simultan, pentru anul 2016, este reducerea în tarife a sursei de plată a taxei pentru apă cu peste 1,1 mil. lei.

Pornind de la faptul că o asemenea abordare este neargumentată, în calculul tarifelor pentru anul 2017, a fost utilizat volumul CTP în cuantum egal cu cel aprobat pentru anul 2016.

Specificare	UM	Efectiv 2014	Efectiv 2015	Efectiv 2016	Tarife 2016	Tarife 2017	informativ, 2017 cu aplicarea CTP17
Volumul total al apei captate	m3	72 866 564	73 043 196	76 081 464	66 982 780	66 456 173	62 749 213
Volumul apei furnizate consumatorilor	m3	44 000 264	43 636 052	44 608 069	44 608 069	44 081 462	44 081 462
Consum tehnologic și pierderi de apă	m3	28 866 300	29 407 144	31 473 395	22 374 711	22 374 711	18 667 751
Înlesniri fiscale	m3	38 226 068	37 194 391	37 727 906	37 727 906	37 716 122	37 716 122
Obiect al impunerii (volum extras, cu excepția înlesnirilor fiscale)	m3	34 640 496	35 848 805	38 353 558	29 254 875	28 740 051	25 033 091
Cota taxei pentru apă	lei/m3	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Cuantumul taxei pentru apă	lei	10 392 979	10 998 952	11 506 059	8 776 462	8 622 015	7 509 927

Totodată, la fel ca și în cazul CEE, prin limitarea imediată a CTP, fără a acorda o perioadă de redresare a situației prin aplicarea măsurilor reale de eficientizare, întreprinderea va achita o taxă pentru apă cu circa 2,7-3 mil. lei mai mare decât cea inclusă în calculul tarifelor.

Divizarea pe tipuri de servicii a Taxei pentru apă a fost efectuată, conform prevederilor Metodologiei, proporțional volumelor furnizate ale SAP, SAT și apă brută.

Calculul detaliat este efectuat în anexa AC.2.

6. CHELTUIELILE PRIVIND TVA ATRIBUIT LA CHELTUIELI

Cheltuielile privind TVA sunt o consecință a prevederilor Codului Fiscal al Republicii Moldova, care stabilește scutirea de TVA pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare pentru consumatorii casnici, precum și limitarea TVA achitat furnizorilor pentru a fi luat în calcul la determinarea obligațiilor față de buget proporțional valorii serviciilor impozabile cu TVA și cu atribuirea la cheltuieli a TVA achitat furnizorilor aferent livrărilor scutite de TVA.

Evident, TVA reflectat la cheltuieli poate fi atribuit doar serviciului de alimentare cu apă potabilă și de canalizare, având în vedere că scutirea de TVA se referă doar la aceste servicii furnizate consumatorilor casnici. Totodată, sistemul regulator nu prevede vreo modalitate de divizare a TVA achitat furnizorilor pe activitățile pentru care nu sunt prevăzute scutiri de TVA, astfel, încât prorata destinată determinării valorii deductibile a TVA achitat furnizorilor să fie aplicată doar pe achizițiile destinate serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Nici Metodologia nu prevede reglementarea acestui aspect.

În condițiile în care, până în prezent, tarifele pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare au fost aprobate diferențiat pe categorii de consumatori, tarifele pentru consumul casnic fiind cu circa 25% sub nivelul tarifelor medii, iar proporția volumelor de servicii scutite de TVA în totalul serviciilor de alimentare cu apă este de circa 77%, valoarea TVA reflectată la cheltuieli a fost mult mai mică decât ar fi în cazul aplicării tarifelor unice pentru toate categoriile de consumatori.

Totodată, sistemul regulator prevede aplicarea tarifelor unice pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, pentru toate categoriile de consumatori.

Determinarea exactă a valorii prognozate a TVA care urmează a fi reflectată la cheltuieli și inclusă în tarifele pentru anul 2017 ar fi posibilă doar dacă ar fi cunoscute, în primul rând, veniturile totale pe întreprindere și cota din acestea a veniturilor impozabile cu TVA, iar într-al doilea rând, valoarea totală a TVA achitat furnizorilor. Însă, niciunul din aceste elemente nu este cunoscut și nu poate fi determinat direct.

Ținând cont de acest fapt, în calculul tarifelor pentru anul 2017, cheltuielile privind TVA au fost determinate în baza cheltuielilor efective privind TVA înregistrate în anul 2016, fiind ajustate până la nivelul care ar corespunde ponderii volumelor de apă potabilă furnizate consumatorilor casnici în totalul volumului de apă furnizat.

Calculul detaliat al cheltuielilor privind TVA, inclusiv a celor efective pentru anii 2015-2016, sunt incluse în anexa AC.3.

7. CHELTUIELILE ALTE IMPOZITE ȘI TAXE

Valoarea altor impozite și taxe incluse în calculul tarifelor corespunde valorii efectiv înregistrate în anii 1-3 (2015-2017), cu excepția taxei pentru amenajarea teritoriului, pentru care prognoza pentru anul 2017 a ținut cont de statele de personal acceptate pentru determinarea CP.

	lei			
	Efectiv 2014	Efectiv 2015	Efectiv 2016	Prognoza 2017
113220 - Impozitul pe bunurile imobile	353 453,62	396 647,03	386 911,56	386 911,91
inclusiv, eligibile în scopuri tarifare	353 453,62	396 647,03	386 911,56	386 911,91
neeligibile în scopuri tarifare	-	-	-	-
113120 - Impozitul funciar	435 397,96	548 484,00	548 961,60	548 961,60
inclusiv, eligibile în scopuri tarifare	435 397,96	548 484,00	548 961,60	548 961,60
neeligibile în scopuri tarifare	-	-	-	-
114412 - Taxa pentru amenajarea teritoriului	149 884,00	150 599,50	149 239,00	151 310,00
inclusiv, eligibile în scopuri tarifare	149 884,00	150 599,50	149 239,00	151 310,00
neeligibile în scopuri tarifare	-	-	-	-
114633/114634 - Taxa pentru folosirea drumurilor	424 416,60	420 905,80	680 418,30	680 418,30
inclusiv, eligibile în scopuri tarifare	424 416,60	420 905,80	680 418,30	680 418,30
neeligibile în scopuri tarifare	-	-	-	-
114421 - Taxa de cazare	3 807,55	3 366,85	2 953,35	2 929,15
inclusiv, eligibile în scopuri tarifare	-	-	-	-
neeligibile în scopuri tarifare	3 807,55	3 366,85	2 953,35	2 929,15
114533 - Plăți pentru poluarea mediului în limitele stabilite / 114534 - peste limitele stabilite	238 033,56	180 666,30	655 110,96	655 110,96
inclusiv, eligibile în scopuri tarifare	198 050,88	172 095,21	277 404,02	277 404,02
neeligibile în scopuri tarifare	39 982,68	8 571,09	377 706,94	377 706,94
TOTAL	1 604 993,29	1 700 669,48	2 423 594,77	2 425 641,92
inclusiv, eligibile în scopuri tarifare	1 561 203,06	1 688 731,54	2 042 934,48	2 045 005,83
neeligibile în scopuri tarifare	43 790,23	11 937,94	380 660,29	380 636,09

Divizarea pe tipuri de activități a fost efectuată ținând cont de prevederile Metodologiei, proporțional venitului efectiv înregistrat pe un anumit tip de activitate în cifra totală de afaceri. Pentru divizarea valorilor prognozate pentru anul 2017 au fost folosite veniturile efective înregistrate în anul 2016.

Calculul detaliat este efectuat în anexa AC.4 și AC.4.1.

8. CHELTUIELILE FONDUL DE RULMENT

Fondul de rulment a fost calculat conform formulei (4), de la suma CM, CP, CIE, CD, CA, TA, TVAC și Tat, cu aplicarea ratei de 0,0274, calculată ca 10 zile la numărul total de zile pe an, la rezultat fiind aplicată rata egală cu rata medie pe sistemul bancar, publicată de Banca Națională a Moldovei, la creditele noi bancare acordate persoanelor juridice în anul „n-1”, în monedă națională, persoane juridice, pe un termen de până la 12 luni.

	lei		
	Tarif 2015	Tarif 2016	Tarif 2017
Valoarea cheltuielilor eligibile pe SAP, SAT și SC	443 656 090	463 767 459	500 511 628
Rata $\alpha/365$, $\alpha = 10$ zile	0,0274	0,0274	0,0274
Rd	10,98%	13,28%	14,75%
Fondul de rulment total pe SAP, SAT și SC	1 334 615	1 687 351	2 022 615

9. RENTABILITATEA

Rentabilitatea a fost determinată, pornind de la prevederile Metodologiei, de la valoarea netă (VN sau valoare contabilă) a imobilizărilor corporale și necorporale, cu aplicarea ratei rentabilității egală cu rata dobânzilor publicată de către BNM pentru creditele noi acordate persoanelor juridice în valută străină pe un termen de peste 12 luni, pentru anul tarifar „n-1”.

Criteriile de eligibilitate pentru imobilizări corespund celor pentru determinarea, în scopuri tarifare, a cheltuielilor de amortizare.

Respectiv, din baza de calcul propusă au fost excluse imobilizările care nu au destinație productivă și mijloacele fixe primite cu titlu gratuit de la persoane fizice și juridice, după care au fost efectuate ajustările de eligibilitate pentru mijloacele fixe achiziționate sau construite cu finanțare mixtă, proporțional subvențiilor obținute de la administrațiile publice.

După determinarea VN ajustată, au fost excluse activele primite în contul viitoarei majorări a capitalului social, conform exigențelor ANRE.

lei

	Efectiv 2015	Efectiv 2016	Prognoza 2017
Valoarea inițială			
Conform datelor evidenței contabile	2 265 906 284	2 327 486 120	2 438 127 891
Mijloace fixe neincluse de către Operator în calcul	-133 029 213	-147 032 336	-162 395 109
Ajustări pt MF cu cotă de subvenționare a AP	-32 449 225	-32 459 083	-32 457 559
Excluderi ANRE	-136 484 763	-157 280 917	-159 039 859
Inclusă în calculul rentabilității	1 963 943 083	1 990 713 784	2 084 235 364
Amortizare acumulată			
Conform datelor evidenței contabile	1 420 407 268	1 482 084 529	1 548 011 567
Mijloace fixe neincluse de către Operator în calcul	-30 350 351	-37 336 804	-43 640 920
Ajustări pt MF cu cotă de subvenționare a AP	-9 924 101	-10 630 645	-11 337 003
Excluderi ANRE	-17 828 350	-23 648 143	-29 514 529
Inclusă în calculul rentabilității	1 362 304 467	1 410 468 937	1 463 519 115
Valoarea netă a imobilizărilor corporale și necorporale, admisă în scopuri tarifare, inclusă în repartizarea pe tipuri de activități *	601 638 616	580 244 846	620 716 249
Rata rentabilității	7,97%	6,89%	5,95%
Rentabilitatea	47 950 598	39 978 870	36 932 617
1.1. SAP	35 708 152	29 986 788	27 766 146
1.2. SAT	1 130 506	961 586	874 755
1.3. Apă brută	62 885	38 611	34 021
2. SC	10 131 391	8 263 784	7 379 351
4. ET	660 050	507 157	531 859
5. Canalizare ape uzate suprapluate	201 888	175 374	291 081
9. Alte activități	55 725	45 570	55 404

În scopul determinării cheltuielilor de amortizare pe tipuri de activități, a fost stabilită apartenența fiecărui inventar la o anumită activitate sau grup de activități, după care a fost efectuată repartizarea finală, ținând cont de prevederile Metodologiei, privind repartizarea cheltuielilor comune proporțional cifrei de afaceri și, în cazul serviciilor de alimentare cu apă potabilă, tehnologică și brută, proporțional volumelor furnizate.

Tabelele cu calcule sunt incluse în anexele R.1, 2, 3, 4.

10. VOLUMELE SERVICIILOR

La determinarea tarifelor pentru anii 2015 și 2016, au fost folosite volumele efectiv înregistrate, iar la determinarea tarifelor pentru anul 2017 – volumele medii înregistrate în anii 2014-2016.

Necesită menționat faptul, că până în anul 2015 inclusiv, volumul anual de apă furnizat consumatorilor a fost într-o scădere continuă, însă, fiind comparabil în anii 2014-2016. Respectiv, nu au folosite tehnici avansate de previziune, optându-se pentru valoarea medie a serviciilor, atestată în anii 2014-2016.

Informații detaliate privind volumele de servicii, veniturile și tarifele medii efective pentru anii 2009-2016, precum și volumele prognozate pentru anul 2017, sunt incluse în tabelul anexat „Volume și venituri”.

11. DEVIERILE FINANCIARE

Devierile financiare pentru anul 2017 au fost determinate ca diferența dintre veniturile reglementate și veniturile efective pentru anii 2015 și 2016 din ciclul tarifar 2015-2019. În ambii ani, veniturile efective au fost sub nivelul celor reglementate. Respectiv, suma devierilor, care constituie 73 mil. lei, a fost inclusă în tariful anului 2017.

Având în vedere că recuperarea într-un singur an a devierilor financiare pentru doi ani va crea o povară prea mare pentru consumatori, se propune recuperarea acestora în doi ani. Respectiv, în calculul tarifelor au fost incluse 50% din valoarea calculată a acestora (tabelul DV).

12. LISTA ANEXELOR

- Tarife** **Calculul tarifelor pentru anul 2017, pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, furnizat de către S.A. „Apă-Canal Chișinău”**
- CB.1** **Determinarea valorii cheltuielilor de bază în anii 2-3 ai ciclului tarifar 2015-2019**

- CB.2** **Determinarea coeficienților, prevăzuți de Metodologia tarifară pentru actualizarea cheltuielilor de bază în anii 2-3 ai ciclului tarifar 2015-2019**
- VolVen** **Volumele și veniturile din furnizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, efective înregistrate în anii 2014-2016 și incluse în tarifele pentru anii 2016-2017**
- CAI.1** **Cheltuielile de amortizare a imobilizărilor, repartizate pe tipuri de activități, în scopul determinării tarifelor**
- CAI.2 Cheltuielile de amortizare a imobilizărilor, conform datelor Operatorului și sumele neacceptate de către ANRE, cu divizare pe tipuri de activități, până la repartizarea cheltuielilor comune
- CAI.3 Cheltuielile de amortizare a imobilizărilor, conform datelor Operatorului și sumele neacceptate de către ANRE, expunere succintă
- CAI.4 Cheltuielile de amortizare a imobilizărilor, conform datelor Operatorului și sumele neacceptate de către ANRE, expunere succintă, cu indicarea valorii inițiale totale pe grupuri de active
- CEE.1** **Cheltuielile pentru energia electrică, repartizate pe tipuri de activități, în scopul determinării tarifelor**
- CEE.2 Consumul de energie electrică al S.A. „Apă-Canal Chișinău”, efectiv înregistrat în anii 2014-2016 și media pe 3 ani
- CEE.3 Cheltuielile pentru energia electrică achiziționată, efectiv suportate în anii 2014-2016
- CEE.4 Tarifele medii anuale, fără TVA, pentru energie electrică consumată efectiv de către S.A. „Apă-Canal Chișinău” în anii 2014-2016
- CEE.5.1 Consumul de energie electrică pe obiectivele sistemului de alimentare cu apă și de canalizare, luat în calcul la determinarea consumurilor specifice de energie electrică, efectiv înregistrat în anii 2014-2016 și media pe 3 ani
- CEE.5.2 Volumele pompate/ tratate/ epurate și consumul specific de energie electrică, pe obiective ale sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, efectiv înregistrat în anii 2014-2016 și media pe 3 ani
- CEE.6 Volumele de apă și ape uzate pentru anii 2014-2017, în scopuri tarifare
- CEE.7 Calculul consumului de energie electrică pentru anii 2016-2017, în scopuri tarifare
- CEE.8 Cheltuielile pentru energia electrică pentru anii 2016-2017, în scopuri tarifare
- AC.1** **Valoarea impozitelor și taxelor efectiv pentru anii 2014-2016 și prognozată pentru anii 2016-2017**
- AC.2** **Valoarea taxei pentru apă (114611)**
- AC.2.1 Baza impozabilă și valoarea calculată a taxei pentru apă, conform dărilor de seamă fiscale
- AC.3** **Valoarea TVA reflectată la cheltuieli**
- AC.4** **Cheltuielile pentru alte taxe, impozite și plăți justificate, repartizate pe tipuri de activități, în scopul determinării tarifelor**
- AC.4.1 Valoarea impozitelor și taxelor atribuite la Alte cheltuieli operaționale, conform Metodologiei tarifare 741/2014, efectivă pentru anii 2014-2016, prognozată pentru anul 2017
- AC.4.2 Baza impozabilă și valoarea calculată a taxei pentru amenajarea teritoriului, conform dărilor de seamă fiscale
- AC.4.3 Valoarea calculată a taxei pentru folosirea drumurilor, conform dărilor de seamă fiscale
- R.1** **Valoarea rentabilității, în scopul determinării tarifelor**
- R.2 Valoarea inițială a imobilizărilor, conform datelor Operatorului și sumele neacceptate de către ANRE
- R.3 Valoarea cumulativă a cheltuielilor de amortizare a imobilizărilor, conform datelor Operatorului și sumele neacceptate de către ANRE
- R.4 Tabel de generalizare pentru calculul rentabilității, în scopul determinării tarifelor
- RD** **Ratele medii ponderate ale dobânzilor la creditele noi acordate (raport generat din banca de date statistice a BNM)**
- FR** **Fondul de rulment**
- DV** **Calculul devierilor financiare**

Director economic al ACC, Ivan Burdila,